

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

176

Όν/μο:.....

Γ'(B) Λυκείου

Ύλη:Συναρτήσεις

31-3-2018

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να αποδείξετε ότι οι C_f και $C_{f^{-1}}$ είναι συμμετρικές ως προς την $y=x$. (μον.6)
- A2.** Πότε μια συνάρτηση λέγεται γνησίως αύξουσα και πότε απλώς αύξουσα στο πεδίο ορισμού της; (μον.4)
- A3.** Να κυκλώσετε το Σ ή το Λ στις προτάσεις:
1. Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x)^{g(x)}$ είναι τα x για τα οποία ισχύει $f(x) > 0$. Σ Λ
 2. Η C_f της $f(x) = 3x^2 - 4x + 2$ βρίσκεται πάνω απ' τον $x'x$. Σ Λ
 3. Αν μια συνάρτηση είναι 1-1 στο πεδίο ορισμού της τότε έχει το πολύ μία ρίζα. Σ Λ
 4. Αν η f είναι γνησίως αύξουσα τότε τα όποια κοινά σημεία των C_f και $C_{f^{-1}}$ βρίσκονται στην $y=x$. Σ Λ
 5. Για τη σύνθεση δύο συναρτήσεων ισχύει: $f \circ g = g \circ f$. Σ Λ
- A4.** Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην ερώτηση 3. (μον.5)

ΘΕΜΑ Β

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x} - \sqrt{x-2}$

- B1.** Βρείτε το πεδίο ορισμού της. (μον.4)
- B2.** Δείξτε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα. (μον.6)
- B3.** Δείξτε ότι έχει μέγιστο το $\frac{1}{2}$. (μον.6)
- B4.** Πόσες ρίζες έχει η εξίσωση $f(x) = -2018$; (μον.4)
- B5.** Να συγκρίνετε τις ποσότητες $f(x^2 + 1)$ και $f(2x)$. (μον.5)

ΘΕΜΑ Γ

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = e^x + x - 1$ και $g(x) = \ln x$.

Γ1. Να βρείτε τα πεδία ορισμού τους. (μον.4)

Γ2. Να βρείτε τη συνάρτηση $h = f \circ g$. (μον.6)

Γ3. Να μελετήσετε την h ως προς τη μονοτονία. (μον.3)

Γ4. Αν η h είναι γνησίως αύξουσα να λύσετε την ανίσωση $x + \ln x > 1$. (μον.6)

Γ5. Να λύσετε την εξίσωση $x^2 - x - 2 = \ln \frac{x+3}{x^2+1}$. (μον.6)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως μονότονη, έχει πεδίο τιμών το \mathbb{R} και η γραφική της παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(-1, 2002)$ και $B(1, 2004)$.

1. Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα. (μον.5)

2. Να λύσετε την ανίσωση: $f(f(x) - 2001) < 2004$. (μον.4)

3. Να λύσετε την εξίσωση: $f[2 + f^{-1}(x^2 + x + 2000)] = 2004$. (μον.6)

Δ2. Δίνεται η συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το \mathbb{R} , τέτοια ώστε

$$(f(x))^3 + e^{f(x)} = 2x + 1 \text{ για κάθε } x \text{ στο } \mathbb{R}.$$

1. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1. (μον.6)

2. Να λυθεί ως προς x η εξίσωση $f(9^{x^2+8x}) = f(9^{22-x})$ (μον.4)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις(Ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ Α

A1, A2 Θεωρία

A3. 1Λ, 2Σ, 3Σ, 4Σ, 5Λ

A4. Εστω έχει τουλάχιστον δύο ρίζες $x_1 \neq x_2$. Τότε είναι $f(x_1) = f(x_2) = 0$, άτοπο αφού η f είναι 1-1.

ΘΕΜΑ Β

B1. Πρέπει $\left. \begin{array}{l} x \neq 0 \\ x - 2 \geq 0 \end{array} \right| \Leftrightarrow x \geq 2$ δηλ. $A = [2, +\infty)$.

B2. Εστω $x_1, x_2 \in A$ με $x_1 < x_2 \Rightarrow x_1 - 2 < x_2 - 2 \Rightarrow \sqrt{x_1 - 2} < \sqrt{x_2 - 2} \Rightarrow -\sqrt{x_1 - 2} > -\sqrt{x_2 - 2}$ (1)

Επίσης $x_1 < x_2 \Rightarrow \frac{1}{x_1} > \frac{1}{x_2}$ (2).

Από (1)+(2) $\Rightarrow \frac{1}{x_1} - \sqrt{x_1 - 2} > \frac{1}{x_2} - \sqrt{x_2 - 2} \Rightarrow f(x_1) > f(x_2)$.

Η f λοιπόν είναι γνησίως αύξουσα.

B3. Είναι: $x \geq 2 \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \frac{1}{x} \leq \frac{1}{2} \\ -\sqrt{x-2} \leq 0 \end{array} \right| \stackrel{(+)}{\Rightarrow} \frac{1}{x} - \sqrt{x-2} \leq \frac{1}{2} \Rightarrow f(x) \leq \frac{1}{2}$

με το = να ισχύει για $x = 2$. Άρα $\max f = \frac{1}{2}$.

B4. Το $-2018 \in f(A)$ και επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα η εξίσωση $f(x) = -2018$ έχει μία ρίζα.

B5. Είναι $x^2 + 1 \geq 2x \stackrel{f \downarrow}{\Rightarrow} f(x^2 + 1) \leq f(2x)$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Είναι $A_f = \mathbb{R}$ και $A_g = (0, +\infty)$

Γ2. Η $f \circ g$ έχει πεδίο ορισμού τα

$$x \in A_g \mid \Rightarrow x > 0 \mid \Rightarrow \ln x \in \mathbb{R} \mid \Rightarrow x > 0 \text{ δηλ. } A_{f \circ g} = (0, +\infty).$$

Ο τύπος της είναι $(f \circ g)(x) = f(g(x)) = e^{\ln x} + \ln x - 1 = x + \ln x - 1$.

Γ3. Εστω $x_1, x_2 > 0$ με $x_1 < x_2 \Rightarrow \ln x_1 < \ln x_2 \Rightarrow \ln x_1 - 1 < \ln x_2 - 1$ (1)

Αφού $x_1 < x_2$ (2), με πρόσθεση των (1) και (2) έχουμε:

$h(x_1) < h(x_2)$, άρα η h είναι γνησίως αύξουσα.

Γ4. Εχουμε: $x + \ln x > 1 \Leftrightarrow x + \ln x - 1 > 0 \Leftrightarrow h(x) > h(1) \Leftrightarrow x > 1$.

Γ5. Είναι: $x^2 - x - 2 = \ln \frac{x+3}{x^2+1} \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = \ln(x+3) - \ln(x^2+1) \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow x^2 + 1 - x - 3 = \ln(x+3) - \ln(x^2+1) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x^2+1) + \ln(x^2+1) = (x+3) + \ln(x+3) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x^2+1) + \ln(x^2+1) - 1 = (x+3) + \ln(x+3) - 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow h(x^2+1) = h(x+3) \Leftrightarrow x^2+1 = x+3 \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = -1, x = 2$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

1. Αφού η f είναι γνησίως μονότονη και $f(-1) = 2002$, $f(1) = 2004$
δηλ. $f(-1) < f(1)$, θα είναι γνησίως αύξουσα.

2. $f(f(x) - 2001) < f(1) \Leftrightarrow f(x) - 2001 < 1 \Leftrightarrow f(x) < 2002 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow f(x) < f(-1) \Leftrightarrow x < -1$$

$$\begin{aligned}
 3. f[2 + f^{-1}(x^2 + x + 2000)] &= f(1) \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} 2 + f^{-1}(x^2 + x + 2000) = 1 \Leftrightarrow \\
 &\Leftrightarrow f^{-1}(x^2 + x + 2000) = -1 \Leftrightarrow f^{-1}(x^2 + x + 2000) = f^{-1}(2002) \Leftrightarrow \\
 &\stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} x^2 + x + 2000 = 2002 \Leftrightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = -2, x = 1.
 \end{aligned}$$

Δ2.

1. Εστω:

$$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow \begin{array}{l} f^3(x_1) = f^3(x_2) \\ e^{f(x_1)} = e^{f(x_2)} \end{array} \stackrel{(+)}{\Rightarrow} f^3(x_1) + e^{f(x_1)} = f^3(x_2) + e^{f(x_2)} \Rightarrow$$

$$2x_1 + 1 = 2x_2 + 1 \Rightarrow x_1 = x_2. \text{ Άρα η } f \text{ είναι 1-1.}$$

$$\begin{aligned}
 2. f(9^{x^2+8x}) &= f(9^{22-x}) \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} 9^{x^2+8x} = 9^{22-x} \Leftrightarrow x^2 + 8x = 22 - x \Leftrightarrow \\
 &\Leftrightarrow x^2 + 9x - 22 = 0 \Leftrightarrow x = -11, x = 2.
 \end{aligned}$$